

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 136
din 17.09.1998

cu privire la gaze

Publicat : 17.12.1998 în Monitorul Oficial Nr. 111-113 art Nr : 679
Data intrării în vigoare : 17.12.1998

MODIFICAT

LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349

NOTĂ:

1. În cuprinsul legii, cuvîntul "contor" și cuvintele "contor de gaze" se înlocuiesc cu cuvintele "echipament de măsurare" la forma corespunzătoare.
2. În cuprinsul legii, cuvintele "acordarea de licențe" se înlocuiesc cu cuvintele "eliberarea de licențe" prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege stabilește principiile fundamentale de organizare și reglementare a activităților ce țin de producerea, stocarea, transportul, distribuția, furnizarea și consumul de gaze, precum și sistemul de protecție a intereselor consumatorilor.

Legea are ca scop stabilirea cadrului legal pentru asigurarea unei competiții largi pe piața de gaze în vederea sporirii eficienței sistemului de gaze.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de acțiune a prezentei legi

(1) Efectul prezentei legi se extinde asupra:

- a) producerii și stocării de gaze combustibile, denumite în continuare gaze;
- b) transportului și distribuției de gaze;
- c) furnizării de gaze, inclusiv prin import, export și tranzit;
- d) prețurilor la gaze și pieței de gaze;
- e) acordării de licențe;
- f) protecției drepturilor consumatorilor.

[Art.1 al.(1), lit.f) modificată prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(2) Prezenta lege reglementează raporturile juridice dintre participanții la piața de gaze: întreprinderile de gaze, furnizori și consumatori.

(3) Acțiunea prezentei legi nu se extinde asupra utilizării gazului îmbuteliat, utilizarea acestuia fiind reglementată de documentele normative stabilite

prin leg.

[Art.1 al.(3) modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 2. Condiții generale

Gazele se produc, se stochează, se transportă, se distribuie și se furnizează în cel mai eficient mod, respectându-se actele legislative cu privire la proprietate, protecția mediului, protecția muncii, alte acte legislative, în conformitate cu interesele economiei naționale și cu drepturile

consumatorilor.

[Art.2 modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 3. Noțiuni generale

În sensul prezentei legi, prin noțiunile înscrise mai jos, se înțelege:
sistem de gaze - totalitate a întreprinderilor producătoare, a rezervoarelor de gaze, a rețelelor de transport și de distribuție, a instalațiilor de utilizare;

întreprindere de gaze - persoană juridică angajată în producerea, stocarea, transportarea sau distribuția de gaze;

producător - persoană juridică deținătoare de licență pentru extragerea gazului ca zăcămint natural pe teritoriul Republicii Moldova sau pentru producerea lui artificială;

stocare - activitate de acumulare a gazelor;

unitate transportatoare - persoană juridică deținătoare de licență pentru transportul de gaze;

unitate de distribuție - persoană juridică deținătoare de licență pentru distribuție de gaze;

rețea de distribuție - sistem format din conducte de gaze de presiune înaltă, medie și joasă, cu puncte de distribuție și alte instalații aflate în aval de punctul de racordare la rețeaua de transport și de punctul de delimitare, care servesc în ansamblu la distribuția și furnizarea gazelor până la punctul de delimitare;

rețea de transport - sistem format din conducte de gaz de presiune înaltă, cu stații de compresare, de distribuție și de măsurare, care servesc în ansamblu la transportul de gaze;

rețea de gaze - rețea de transport sau de distribuție;

stație de distribuție - instalație a rețelei de transport destinată transferului gazului în conducte cu presiune înaltă, medie sau joasă;

punct de distribuție - instalație a rețelei de distribuție destinată transferului gazului din conducte cu presiune înaltă sau medie în conducte cu presiune medie sau joasă;

punct de delimitare - loc în care instalațiile de utilizare se racordează la rețeaua de gaze și în care imobilul consumatorului și imobilul întreprinderii de gaze sau al furnizorului se delimitează după dreptul de proprietate;

furnizare - achiziționare și vânzare de gaze;

furnizor - persoană juridică deținătoare de licență pentru furnizare de gaze;

consumator - persoană fizică sau persoană juridică utilizatoare de gaze în calitate de combustibil sau de materie primă, ale cărei instalații de utilizare sînt racordate la rețeaua de gaze;

instalație de utilizare - ansamblu de instalații și rețele ale consumatorului, destinate utilizării gazelor și situate în aval de punctul de delimitare;

echipament de măsurare - aparat sau sistem destinat pentru măsurarea volumului de gaze furnizat consumatorului și, după caz, a debitului de gaze în scopul facturării;

[Art.3 noțiune în redacție prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

costul serviciilor - cheltuieli efective, necesare și rezonabile, suportate în cadrul efectuării oricărei activități din sfera producerii, stocării, transportului, distribuției și furnizării de gaze;

monopol natural - situație dominantă a unuia sau a câtorva agenți economici în producerea, stocarea, transportul, distribuția și furnizarea de gaze, cauzată de împrejurări de ordin natural, economic sau tehnologic;

plată pentru racordare - sumă de bani achitată de consumator întreprinderii de gaze pentru acoperirea cheltuielilor necesare racordării instalației de utilizare a consumatorului la rețeaua de gaze, pentru procurarea de instalații, dispozitive, conducte necesare racordării instalației de gaze a consumatorului la rețeaua de gaze și pentru efectuarea lucrărilor de instalare a acestora la consumator;

[Art.3 noțiune în redacție prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

calitatea gazelor - caracteristicile fizico-chimice ale gazelor stabilite în standardul național GOST 5542;

extinderea rețelei de distribuție - majorarea capacității rețelei existente de distribuție a gazelor sau construcția unor noi porțiuni de astfel de rețele pentru satisfacerea cerințelor de gaze ale solicitanților din noile localități, cartiere microraiioane sau din cele existente;

piața gazelor - sfera de vânzare-cumpărare a gazelor de către participanții pieței în scopul aprovizionării continue și fiabile a consumatorilor cu gaze în cadrul sistemului de gaze al Republicii Moldova;

racordare - realizarea legăturii permanente dintre instalația de utilizare a consumatorului și rețeaua de gaze;

servicii auxiliare - servicii adiționale furnizării gazelor, acordate consumatorilor și unor terțe părți de către furnizor și unitatea de distribuție/transport;

sistem pașal - metodă de determinare, prin calcul, a volumului de gaze consumat în funcție de debitul nominal de gaze al aparatelor de utilizare și numărul orelor de utilizare a acestora sau în funcție de suprafața încălzită;

consumator casnic - orice persoană fizică a cărei instalație de utilizare este racordată la rețeaua de gaze și care utilizează gaze pentru necesități casnice nelegate de activitatea de întreprinzător sau cea profesională;

consumator noncasnic - orice persoană fizică sau juridică a cărei instalație de utilizare este racordată la rețeaua de gaze și care utilizează gaze în alte scopuri decât necesitățile casnice.

[Art.3 noțiuni introduse prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Capitolul II **COMPETENȚA ADMINISTRATIVĂ**

Articolul 4. Competența Guvernului

Pentru a asigura funcționarea și dezvoltarea sistemului de gaze, Guvernul:

a) asigură securitatea energetică a statului, determină politica de explorare și utilizare a zăcămintelor de gaze aflate pe teritoriul țării, precum și strategia dezvoltării conductelor de gaze magistrale, inclusiv în comun cu alte state;

b) stabilește condițiile generale de import, export și tranzit al gazelor;

c) aprobă construcția conductelor de gaze magistrale;

d) ia decizii cu privire la construcția rezervoarelor artificiale de gaze cu capacitatea de peste 0,1 milioane metri cubi, precum și în vederea adaptării în aceste scopuri a rezervoarelor naturale (subterane).

Articolul 5. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

(1) Sistemul de gaze este reglementat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, denumită în continuare Agenție.

(2) Agenția este o autoritate publică centrală de reglementare permanentă, cu statut de persoană juridică, ce nu se subordonează nici unei alte autorități publice sau private, cu excepția cazurilor stipulate la alin.(3) al prezentului articol, la art.8 alin.(3), (4), (5), (8) și la art.9 alin.(4).

[Art.5 al.2) modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(3) Regulamentul Agenției se elaborează în conformitate cu prezenta lege și se aprobă de către Guvern.

Articolul 6. Funcțiile de bază ale Agenției
în domeniul sistemului de gaze

(1) Agenția:

a) eliberează licențe pentru producerea, stocarea, transportul, distribuția și furnizarea de gaze, precum și pentru alte activități care asigură sporirea eficienței sistemului de gaze și promovarea competiției pe piața de gaze;

[Art.6 al.1), lit.a) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

b) în cazurile prevăzute de prezenta lege, modifică, suspendă sau retrage licențele eliberate;

c) exercită, în limitele și modul stabilite de lege, controlul asupra modului de satisfacere a cerințelor consumatorilor și asupra calității serviciilor prestate;

[Art.6 al.1), lit.c) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

d) elaborează și aprobă, în modul stabilit, metodologia de calculare a tarifelor reglementate la gaze, aprobă aceste tarife;

e) supraveghează corectitudinea calculării de către titularul de licență a tarifelor reglementate la gaze conform condițiilor stipulate în licență;

f) supraveghează activitatea comercială a participanților la piața de gaze;

g) determină informația de ordin economic și tehnic referitoare la funcționarea sistemului de gaze în ansamblu, ce urmează a fi dată publicității de către titularul de licență, respectând confidențialitatea acesteia;

h) promovează competiția pe piața de gaze;

i) stabilește, în conformitate cu Standardele naționale de contabilitate, metodele de ținere a contabilității în sistemul de gaze, precum și sistemul de informații în baza cărora titularul de licență va prezenta rapoarte Agenției.

(2) În vederea îndeplinirii prevederilor prezentei legi, Agenția colaborează cu organul central de specialitate, cu Agenția Națională pentru Protecția Concurenței, în special prin furnizarea reciprocă de informații necesare aplicării atât a prevederilor legislației cu privire la concurență, cât și a prevederilor legislației din domeniile energiei, cu Serviciul Standardizare și Metrologie, cu ministerele și cu alte organe ale administrației publice centrale sau locale interesate, cu societatea civilă.

[Art.6 al.2) introdus prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 7. Drepturile Agenției

(1) În scopul îndeplinirii eficiente a funcțiilor sale prevăzute de prezenta lege, Agenția este în drept:

a) să controleze dacă titularul de licență respectă condițiile stipulate în licență;

b) să controleze dacă titularul de licență aplică în mod corect tarifele reglementate;

c) să aibă acces la documentele aferente activităților practicate conform licenței, inclusiv la cele care conțin informații ce constituie secret de stat sau de serviciu;

d) să obțină de la titularii de licențe copii, extrase din documentele menționate la lit.c), precum și informațiile suplimentare necesare;

e) să pună în aplicare principiul cheltuielilor minime la transportul, distribuția și furnizarea de gaze;

f) să emită regulamente în domeniul gazelor și reglementării relațiilor dintre furnizor, unitate de distribuție, unitate transportatoare și consumatori. Agenția soluționează în procedură necontencioasă neînțelegerile dintre consumator și furnizor survenite în legătură cu procedura racordării la rețea, precum și cele referitoare la încheierea contractelor de furnizare.

[Art.7 al.1), lit.f) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

g) să aplice amenzi în cazurile prevăzute de lege;

[Art.7 al.1), lit.g) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

h) să adopte hotărâri și decizii în limitele competenței prevăzute de lege.

[Art.7 al.1), lit.h) introdusă prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(2) Agenția poate avea și alte drepturi prevăzute de lege.

[Art.7 al.2) modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 8. Administrarea Agenției

(1) Agenția este condusă de Consiliul de administrație alcătuit din trei directori.

(2) Deciziile Consiliului de administrație se adoptă cu votul majorității. Fiecare director deține un singur vot.

(3) Directorii sînt desemnați de către Guvern pentru o perioadă de 4 ani. În cazul apariției, din diferite motive, a locului vacant de director, Guvernul, în termen de o lună, desemnează un nou director. Nici unul dintre membrii consiliului de administrație nu poate deține funcția mai mult de 8 ani

[Art.8 al.3) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(4) Directorul poate fi eliberat din funcție de către Guvern în cazul:

- a) demisionării;
- b) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;
- c) imposibilității exercitării funcției din motive de sănătate;
- d) alegerii sale în altă funcție;
- e) condamnării la privațiune de libertate prin hotărîre definitivă a instanței de judecată;
- f) îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor sale de serviciu în mod sistematic;
- g) încălcării legislației.

(5) Guvernul desemnează unul dintre cei trei directori în funcția de director general al Consiliului de administrație.

(6) Directorul general angajează personalul Agenției cu consimțămîntul a cel puțin unui membru al Consiliului de administrație.

(7) La întreprinderile a căror activitate este reglementată de Agenție, în corespundere cu prezenta lege, directorul Consiliului de administrație nu este în drept:

- a) să dețină funcții;
- b) să dețină acțiuni ale acestor întreprinderi, să fie creditor sau debitor al lor;
- c) să obțină cîștiguri financiare sau materiale;
- d) să încerce a obține angajarea vreunei persoane sau să negocieze angajarea sa după expirarea termenului de aflare în funcție.

(8) Directorul general prezintă Guvernului și Parlamentului un raport despre activitatea Agenției în anul precedent.

Articolul 9. Bugetul Agenției

(1) În fiecare an, către 15 noiembrie, Agenția își formează bugetul pentru anul următor în baza:

- a) plăților regulatorii aplicate anual de Agenție titularilor de licențe;
- b) plăților pentru eliberarea licențelor;
- c) altor surse prevăzute de legislație.

(2) Agenția stabilește mărimea plăților regulatorii pentru anul următor, la un nivel suficient pentru a acoperi cheltuielile ei, în baza estimărilor volumului de gaze prezentate de către titularii de licențe pînă la data de 1 noiembrie curent. Mărimea plăților regulatorii se determină în modul următor:

- a) în cazul producătorului (depozitarului) de gaze - pornind de la volumul de gaze produs (stocat);
- b) în cazul unității transportatoare - pornind de la volumul de gaze eliberat în rețelele de distribuție;
- c) în cazul unității de distribuție - pornind de la volumul de gaze eliberat consumatorilor;
- d) în cazul furnizorului de gaze - pornind de la volumul de gaze furnizat.

(3) Plățile regulatorii se transferă de către titularii de licențe pe contul curent al Agenției. Agenția are drept unic de utilizare a mijloacelor de pe contul său. Mijloacele neutilizate în exercițiul financiar curent se transferă la bugetul anului următor. Dacă pe parcursul exercițiului financiar curent se formează un deficit de fonduri, Agenția este în drept să-l recupereze de la bugetul anului următor, corectînd corespunzător plățile regulatorii. Agenția este în drept să contracteze împrumuturi bancare, la dobînzii rezonabile, pentru acoperirea cheltuielilor curente ce nu pot fi acoperite din plățile regulatorii colectate. Agenția rambursează împrumuturile din mijloacele obținute de la plățile regulatorii colectate ulterior.

(4) Bugetul Agenției se aprobă de către Guvern la nivelul de 0,06-0,09 la sută din costul anual al energiei electrice și al gazelor naturale furnizate consumatorilor. Bugetul Agenției se publică în presa centrală.

Articolul 10. Raportul financiar

În fiecare an, către data de 1 martie, Agenția pregătește un raport financiar, care include informații privind plățile regulatorii vărsate pe contul curent al Agenției și privind cheltuielile efectuate de Agenție de pe acest cont pe parcursul anului precedent. În raportul financiar se indică de asemenea toate împrumuturile bancare contractate și toate mijloacele utilizate de Agenție pe parcursul anului precedent. Raportul financiar se publică în presa centrală.

Articolul 11. Protecția consumatorilor

(1) În scopul protecției consumatorilor, Agenția:

- a) ține permanent în centrul atenției problemele care afectează interesele consumatorilor;
- b) elaborează regulamente privind apărarea intereselor consumatorilor;
- c) examinează sesizările consumatorilor;
- d) colaborează cu organizațiile care reprezintă interesele consumatorilor;
- e) asigură organizațiile care apără interesele consumatorilor, precum și consumatorii, cu informația necesară referitoare la activitatea titularilor de licențe, excepție făcînd cazurile cînd această informație este confidențială;
- f) soluționează în procedură necontencioasă neînțelegerile dintre consumator și furnizor survenite în legătură cu procedura racordării la rețea, precum și cele referitoare la încheierea contractelor de furnizare.

[Art.11 al.1), lit.f) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(2) Consumatorii sînt în drept să solicite concursul Agenției în vederea soluționării oricăror probleme ce țin de competența acesteia, inclusiv în cazul furnizării de gaze necalitative și prestării de servicii necalitative. Agenția examinează sesizările menționate și le soluționează în limitele competenței sale.

Articolul 12. Transparența activității Agenției.

Deciziile și hotărârile Agenției

(1) Transparența activității, a deciziilor și hotărârilor Agenției este asigurată de către Consiliul de administrație, care, în acest scop:

a) face publice ședințele consiliului de administrație;
b) anunță din timp părților interesate ordinea de zi a ședinței consiliului de administrație și asigură accesul liber al persoanelor interesate, precum și al publicului larg, la examinarea chestiunilor incluse pe ordinea de zi. La ședințele în cadrul cărora vor fi discutate informații cu caracter confidențial, vor fi invitate numai persoanele vizate. De asemenea, ordinea de zi a ședințelor de lucru va fi publicată pe site-ul Agenției, www.anre.md;

c) în cazul în care Consiliul de administrație intenționează să adopte hotărâri ce pot avea impact asupra piețelor relevante și a prestării serviciilor publice, Agenția va respecta procedura de consultare, publicînd pe site-ul său proiectul actului ce urmează a fi aprobat prin hotărîre; la solicitarea părților interesate, proiectul actului va fi remis prin poșta electronică. Proiectul va fi comunicat publicului larg cu cel puțin 30 de zile calendaristice mai înainte, termen în care părțile interesate vor avea posibilitatea de a formula propuneri, comentarii sau obiecții. În cadrul ședințelor publice vor fi prezentate propunerile, comentariile și obiecțiile formulate, care vor fi discutate cu părțile care le-au înaintat.

Se stabilește un termen de 15 zile calendaristice pentru prezentarea avizelor și propunerilor și un termen de 15 zile calendaristice - pentru discutarea lor.

Toate persoanele care au solicitat înscrierea adresei lor de poștă electronică pe lista de corespondență creată de Agenție vor fi informate referitor la începerea consultărilor.

În cazul în care protejarea concurenței sau a intereselor și drepturilor consumatorilor impune adoptarea de urgență a unui act, termenul de 30 de zile specificat la lit. c) poate fi redus de Agenție, dar nu va fi mai mic de 10 zile.

Agenția face accesibile publicului rezultatele consultărilor, inclusiv motivele pentru care a respins obiecțiile și/sau propunerile prezentate de părțile interesate, cu excepția cazurilor în care informația este protejată de Legea cu privire la secretul comercial.

(2) Dacă neînțelegerile dintre titularii de licență în probleme ce țin de competența Agenției nu pot fi soluționate de către aceștia de sine stătător, ele sînt examinate de Agenție, care, la sesizarea oricăreia dintre părți, va emite o decizie în vederea soluționării litigiului în termen de 30 de zile calendaristice de la data sesizării. În caz de necesitate, Agenția poate prelungi termenul stabilit cu cel mult o lună, comunicînd acest fapt părților interesate.

(3) Agenția, în termen de 3 zile lucrătoare din data adoptării deciziei asupra litigiului, o remite spre executare părților implicate în litigiu, cu expunerea motivelor pe care se întemeiază decizia respectivă. Deciziile Agenției sînt obligatorii pentru părți și vor fi executate de acestea.

(4) Deciziile și hotărârile Agenției emise în temeiul prezentei legi pot fi atacate în instanța de judecată competentă.

(5) Deciziile și hotărârile Agenției care prezintă interes public, precum și mențiunile cu privire la licențele eliberate de autoritatea de reglementare, vor fi publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în condițiile și în conformitate cu prevederile Legii privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, ale Legii privind procedura publicării și republicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a actelor normative și a rectificărilor operate în ele și ale Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

(6) La cererea persoanelor fizice sau juridice, Agenția furnizează orice alt tip de informație solicitată, cu excepția celei cu caracter confidențial. Informația care se conține în registrele de licențiere este transparentă.

Capitolul III
REGIMUL DE ELIBERARE , MODIFICARE, SUSPENDARE
ȘI RETRAGERE A LICENȚELOR

[Titlul cap.III în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 13. Activități pentru care se acordă licențe

(1) Producerea, stocarea, transportul, distribuția și furnizarea de gaze sînt activități pentru care se acordă licențe. Se acordă licențe și pentru alte activități ce țin de piața de gaze dacă prin aceasta se asigură promovarea competiției pe piața în cauză.

(2) Activitatea legată de stocarea gazelor în rezervoare cu un volum mai mic de 0,1 milioane metri cubi nu constituie obiect pentru acordare de licență.

Articolul 14. Condițiile și procedura de licențiere

[Art.14 titlul în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(1) Licențele pentru activitățile prevăzute la art.13 alin.(1) se acordă agenților economici persoane juridice în cazul în care aceștia:

- a) sînt înregistrați în Republica Moldova;
- b) prezintă raportul financiar (pentru persoana juridică care activează) sau extrasul de cont bancar în cazul inițierii afacerii, documentele ce confirmă că dispune de mijloace tehnice și personal calificat în vederea desfășurării activității pentru care se solicită licență (avizul eliberat de organul abilitat în domeniul securității industriale privind dispunerea de rețele de gaze, instalații de producere și stocare, după caz, și prezența unui personal calificat)

[Art.14 al.1), lit.b) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(2) Managerul întreprinderii care solicită licență trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să aibă capacitate de exercițiu;
- b) să aibă reședință permanentă în Republica Moldova;
- c) să aibă studii superioare, să demonstreze cunoștințe în activitatea pentru care se solicită licență și să aibă o experiență în domeniul energetic de cel puțin 5 ani;

[Art.14 al.1), lit.c) modificată prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

d) să nu aibă antecedente penale legate de activitatea reglementată de prezenta lege și nici antecedente penale pentru crime săvîrșite cu premeditare, prevăzute de Codul penal.

(3) Eliberarea, reperfectarea licenței și eliberarea duplicatului acesteia pentru activitățile prevăzute la art.13 se efectuează conform procedurii stabilite de Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

[Art.14 al.3) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 15. Tipurile de licențiere și sfera de acțiune
a licenței

(1) Agenția este în drept să elibereze următoarele tipuri de licențe:

- a) licență pentru producerea și/sau stocarea de gaze naturale;
- b) licență pentru transportul de gaze naturale;
- c) licență pentru distribuția de gaze naturale;
- d) licență pentru furnizarea de gaze naturale la tarife reglementate sau la tarife nereglementate.

(2) Licența este însoțită, în mod obligatoriu, de condițiile de desfășurare a activității licențiate, care corespund prevederilor legilor și sînt parte integrantă a licenței.

(3) Licențele eliberate de către Agenție sînt valabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Licențele obținute în Republica Moldova sînt valabile și peste hotarele ei, în corespundere cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte. Licența se consideră reperfectată dacă Agenția nu răspunde solicitantului în termenul indicat.

[Art.15 în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 16. Obligațiile și drepturile titularului de licență

(1) Titularul de licență este obligat:

- a) să îndeplinească condițiile stipulate în licență;
- b) să se conducă de principiul cheltuielilor minime, prezentînd, în acest sens, Agenției calcule argumentate ale cheltuielilor suportate în cazul cînd Agenția a stabilit că piața de gaze este necompetitivă;
- c) să nu admită discriminări față de participanții la piața de gaze în procesul îndeplinirii condițiilor stipulate în licență;
- d) să nu întrerupă prestarea de servicii, excepție făcînd cazurile de neplată, motivele tehnice și de siguranță stipulate în licență și în contract;

e) să prezinte Agenției rapoarte anuale în forma și în termenele prestabilite de ea, precum și altă informație solicitată de Agenție, necesară acesteia în exercitarea atribuțiilor, conform legislației;

f) să achite regulat plățile regulatorii.

(2) Nici o autoritate publică și nici o organizație privată nu poate obliga titularul de licență să continue prestarea de servicii persoanei fizice sau persoanei juridice care nu-și onorează obligațiile de plată prevăzute de contract sau nu respectă condițiile aprobate în vederea prestării acestor servicii.

(3) Titularul de licență are drept de acces liber la echipamentele de măsurare de pe teritoriul consumatorului cu care a încheiat contract de furnizare a gazelor.

(4) Titularul de licență nu are dreptul să procure acțiuni ale altor titulari de licențe fără acordul scris al Agenției. Agenția informează în scris titularul de licență privind acordul respectiv în termen de o lună de la depunerea cererii de către acesta. Avizul scris se consideră acordat dacă Agenția nu răspunde titularului în termenul stabilit.

[Art.16 al.4) modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(5) Dreptul de a deține mai mult de o licență este reglementat de Agenție.

Articolul 17. Modificarea, suspendarea și reluarea valabilității licenței

(1) Licența poate fi modificată atît din inițiativa titularului, cît și din inițiativa Agenției, cu acordul ambelor părți, în cazul intervenirii unor circumstanțe esențiale.

(2) Licența poate fi suspendată prin hotărîre judecătorească, adoptată în temeiul legii, la cererea Agenției.

(3) În cazurile în care se constată neîndeplinirea de către titularul de licență a obligațiilor sale și, ca urmare, întreruperea furnizării gazelor către consumatori pe o perioadă mai mare decît cea stabilită pentru înlăturarea cauzelor motivate, fiind pusă în pericol securitatea națională, viața și sănătatea oamenilor, sau dacă acțiunile ori inacțiunile titularului de licență duc la încălcarea ordinii publice și impun remedierea imediată a consecințelor survenite, licența poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară a Agenției în instanța de judecată. Adresarea în instanță trebuie să se facă în termen de 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea licenței se anulează.

(4) Agenția va suspenda licența, conform procedurii prevăzute la alin.(3), dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termen de 7 zile de la emiterea prescripției în condițiile prezentei legi.

(5) Drept temei pentru suspendarea licenței servesc:

a) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea încălcării condițiilor activității licențiate în termenul stabilit, în cazul în care încălcările sînt imputabile titularului de licență, inclusiv cele privind neinformarea, în termenul stabilit, asupra modificării datelor indicate în documentele anexate la declarația pentru eliberarea licenței;

b) incapacitatea parțială sau provizorie a titularului de licență de a desfășura genul de activitate licențiat conform prevederilor legii.

(6) Decizia privind suspendarea licenței se adoptă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărîrii instanței de judecată și este adusă la cunoștința titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii. În decizia Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare, care nu poate depăși 6 luni.

(7) Titularul de licență este obligat să informeze în scris Agenția despre lichidarea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței.

(8) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe perioada de suspendare a acesteia.

(9) Reluarea activității licențiate se efectuează în temeiul deciziei Agenției, după remedierea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței, sau în temeiul hotărîrii instanței de judecată care a emis hotărîrea de suspendare a licenței, sau al hotărîrii instanței ierarhic superioare, în conformitate cu legea.

[Art.17 în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 17¹. Retragera licenței

(1) Licența poate fi retrasă prin hotărîre judecătorească, adoptată în temeiul legii, la cererea Agenției, cu excepția retragerii licenței conform temeiurilor prevăzute la alin. (2) lit. a) și b), care se efectuează direct de către Agenție.

(2) Drept temei pentru retragerea licenței servesc:

a) cererea titularului de licență privind retragerea acesteia;

b) decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a titularului de licență;

c) neachitarea plății regulatorii în termenul stabilit de Agenție;

d) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate Agenției, dacă acestea nu au fost remediate sau nu pot fi remediate în termenul stabilit;

e) stabilirea faptului de transmitere a licenței sau a copiei de pe aceasta altei persoane în scopul desfășurării activității licențiate;

f) neînlăturarea în termenul stabilit a circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței;

g) nerespectarea repetată a prescripțiilor privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile activității licențiate, în cazul în care încălcările sînt imputabile titularului de licență.

(3) Agenția adoptă decizia privind retragerea licenței în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărîrii instanței de judecată și o aduce la cunoștința titularului de licență, cu indicarea temeiurilor retragerii, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei.

(4) În cazul retragerii licenței, taxa pentru licență nu se restituie.

(5) Titularul de licență căruia i s-a retras licența poate să depună o nouă declarație pentru eliberarea licenței pentru același gen de activitate după înlăturarea cauzelor care au condus la retragerea licenței.

(6) Titularul de licență este obligat, în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a licenței, să depună la Agenție licența retrasă.

[Art.17¹ introdus prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 18. Fuziunea, asocierea, separarea sau divizarea
întreprinderilor de gaze și a furnizorilor

Fuziunea întreprinderilor de gaze și a furnizorilor între ei, precum și cu alți agenți economici, asocierea, separarea sau divizarea întreprinderilor de gaze și a furnizorilor de gaze, în cazul în care aceste transformări pot influența tarifele reglementate, se efectuează doar cu acordul Agenției. În cazul respectiv, Agenția este obligată să-și prezinte acordul în termen de o lună și este în drept să modifice condițiile stipulate în licență. Acordul se consideră exprimat dacă Agenția nu răspunde titularului în termenul stabilit

[Art.18 modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Capitolul IV
DREPTUL DE FOLOSINȚĂ A PROPRIETĂȚII
UNOR ALTE PERSOANE

Articolul 19. Principii generale

(1) Titularul de licență pentru transportul sau pentru distribuția de gaze este în drept să folosească proprietatea altor persoane în cazul:

- a) efectuării de lucrări preliminare;
- b) pozării rețelelor;
- c) construcției și exploatării obiectivelor sistemului de gaze;
- d) exercitării altor acțiuni.

(2) Titularul de licență este obligat să repare proprietarului de teren sau de un alt imobil ori beneficiarului dreptului de folosință asupra acestor imobile prejudiciul cauzat prin efectuarea de lucrări prevăzute la alin.(1) lit.a)-d), inclusiv prin lichidarea consecințelor unor avarii, și să readucă terenurile ocupate temporar la starea lor inițială.

(3) În scopul preîntâmpinării de avarii în rețelele de gaze sau lichidării consecințelor lor, proprietarul de teren sau de un alt imobil ori beneficiarul dreptului de folosință asupra acestor imobile este obligat să permită întreprinderii de gaze să le folosească după necesități.

(4) În zonele de protecție a naturii, activitatea prevăzută la alin.(1) lit.a)-d) nu poate fi exercitată fără acordul prealabil al autorităților de protecție a mediului.

Articolul 20. Efectuarea de lucrări prealabile

Lucrările prealabile aferente construcției unor obiective ale sistemului de gaze pot fi începute de titularul de licență doar în cazul încheierii unui acord cu proprietarul sau cu beneficiarul dreptului de folosință asupra terenului pe care urmează să se efectueze lucrările prealabile.

Articolul 21. Pozarea rețelelor de gaze

(1) Pozarea include lucrările de construcție, montare, reparare, reconstrucție a conductelor de gaze, a stațiilor de compresie și de distribuție, a punctelor de distribuție și se efectuează de către titularul de licență doar în cazul încheierii unui acord cu proprietarul sau cu beneficiarul dreptului de folosință asupra terenului pe care urmează să se efectueze aceste lucrări.

(2) Acordul stipulat la alin.(1) se anulează în cazul în care nu se realizează în termen de 5 ani de la data încheierii lui.

Articolul 22. Folosirea imobilului

(1) Orice obiective ale întreprinderilor transportatoare și de distribuție pot fi amplasate și exploatate pe terenurile aflate în proprietatea sau în folosința unor alte persoane în baza dreptului de folosință.

(2) Dreptul de folosință se atribuie în baza unui acord cu proprietarul de imobil.

(3) În cazul în care nu se ajunge la un acord cu proprietarul de imobil în ceea ce privește atribuirea dreptului de folosință, titularul de licență poate solicita sprijinul autorităților administrației publice competente în soluționarea problemei în cauză.

(4) Dreptul de folosință încetează în cazul în care nu se exercită în decursul a 5 ani de la data atribuirii lui.

Articolul 23. Exproprierea

(1) În cazul în care titularul de licență nu a reușit să obțină dreptul de folosință asupra terenului necesar pentru construcția stațiilor de compresie și de distribuție, punctelor de distribuție, altor obiective

de uz public, el este în drept să inițieze procedura de expropriere a terenului în conformitate cu legislația.

(2) În cazul construcției și exploatării rețelelor de gaze, exproprierea poate avea loc doar dacă titularul de licență demonstrează că lucrările, prevăzute la art.21, vor împiedica substanțial ori chiar vor exclude folosirea de către proprietar a imobilului său.

(3) Imobilul expropriat în conformitate cu prevederile alin.(1) și (2) trece în proprietatea statului și este dat cu drept de folosință titularului de licență.

Capitolul V

PRODUCEREA, STOCAREA, TRANSPORTAREA, DISTRIBUȚIA ȘI FURNIZAREA DE GAZE

Articolul 24. Coordonarea activităților în sistemul de gaze

(1) Întreprinderile de gaze funcționează într-un sistem unic.

Unitățile transportatoare, de distribuție și furnizorii colaborează pe principiile economiei de piață și ale dirijării operative unice.

(2) Conform condițiilor stipulate în licență și în regulamentele aprobate de Agenție, întreprinderile de gaze, împreună cu furnizorii, elaborează:

a) regulile de colaborare în sistemul de gaze;

b) condițiile de aplicare a restricțiilor în relațiile dintre părți.

(3) Raporturile juridice dintre participanții la piața de gaze se stabilesc în bază de contract, conform condițiilor stipulate în licență și în regulamentele aprobate de Agenție.

Articolul 25. Producerea și stocarea gazelor

(1) Toți agenții economici care activează în vederea producerii și stocării de gaze sînt în drept să participe la piața de gaze dacă cerințele tehnice de racordare la rețea sînt îndeplinite, iar calitatea gazelor furnizate corespunde standardului național GOST 5542.

(2) Licențele pentru producerea și/sau stocarea gazelor se eliberează pe un termen de 25 de ani. Licențele pentru producerea și/sau stocarea gazelor se retrag de către Agenție în conformitate cu art. 17¹

[Art.25 modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 26. Transportul și distribuția de gaze

(1) Titularii de licențe și consumatorii au drept de acces la rețeaua de transport și la cea de distribuție fără nici o discriminare.

(2) Unitatea transportatoare sau de distribuție este obligată să transporte gaze la destinație conform clauzelor contractului încheiat între părți, condițiilor stipulate în licență și regulamentelor aprobate de Agenție.

(3) Atît unitatea transportatoare, cît și cea de distribuție poate fi furnizor.

(4) Atît unitatea transportatoare, cît și cea de distribuție, îndeplinește funcțiile de dispecerat în vederea gestionării volumului de gaze prevăzut în contractele încheiate între participanții la piața de gaze.

(5) Unitățile transportatoare și cele de distribuție sînt obligate să răspundă la orice solicitare de serviciu în termen de 15 zile de la data înregistrării acesteia.

(6) Licențele pentru transportul și pentru distribuția de gaze se eliberează pe un termen de 25 de ani. Licențele pentru transportul și pentru distribuția de gaze se retrag de către Agenție în conformitate cu art. 17¹.

[Art.26 al.6) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(7) Titularii de licențe pentru transportul și pentru distribuția de gaze exploatează rețelele de transport și de distribuție în conformitate cu condițiile stipulate în licență și în documentele normative obligatorii stabilite prin lege.

[Art.26 al.7) modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 27. Furnizarea de gaze

(1) Furnizorul este obligat să livreze consumatorului gaze în conformitate cu condițiile stipulate în licență și cu prevederile expuse la cap.VI.

(2) Dacă Agenția stabilește că piața de gaze este necompetitivă, titularul de licență pentru furnizare de gaze la tarife reglementate cumpără gazele la cel mai mic preț, asigurînd, totodată, fiabilitatea procesului de aprovizionare cu gaze. În aceste cazuri, contractele privind achiziționarea gazelor de către furnizor sînt aprobate de Agenție.

(3) Furnizorul poartă răspundere pentru prejudiciul cauzat prin nerespectarea standardului național GOST 5542 privind calitatea gazelor.

[Art.27 al.3) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(4) Licența pentru furnizarea gazelor la tarife reglementate sau la tarife nereglementate se eliberează pe un termen de pînă la 25 de ani.

[Art.27 al.4) introdus prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Articolul 28. Extinderea rețelelor de gaze

(1) Unitățile transportatoare și cele de distribuție sînt responsabile de extinderea rețelelor lor în legătură cu creșterea cererii la gaze.

(2) Unitățile transportatoare și cele de distribuție, beneficiind de dreptul stipulat la alin.(5) al prezentului articol, sînt responsabile de racordarea la rețelele lor a altor titulari de licență sau consumatori care au depus cererea respectivă.

(3) Cheltuielile de extindere a rețelelor de transport le suportă unitatea transportatoare. Aceste cheltuieli se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru transportul de gaze în cazul în care cheltuielile date s-au efectuat în conformitate cu condițiile stipulate în licență și cu regulamentele aprobate de Agenție.

(4) Cheltuielile de extindere a rețelelor de distribuție le suportă unitatea de distribuție. Aceste cheltuieli se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru distribuția de gaze în cazul în care cheltuielile date s-au efectuat în conformitate cu condițiile stipulate în licență și cu regulamentele aprobate de Agenție.

(5) Unitățile transportatoare și cele de distribuție sînt în drept să ceară altor titulari de licențe sau consumatori, care intenționează să-și extindă rețelele de transport ori de distribuție în vederea îndestulării unor necesități aparte, să proiecteze și să construiască rețele sau să le acopere financiar în cazul în care aceasta se face în conformitate cu condițiile stipulate în licență și cu regulamentele aprobate de Agenție.

(6) Orice persoană juridică deținătoare de licență pentru transportul, furnizarea sau pentru distribuția de gaze este în drept să-și desfășoare activitatea, prevăzută de licență, pe orice teritoriu delimitat de Agenție, dacă pe acel teritoriu nu-și desfășoară activitatea un alt titular de licență de același tip. Agenția este obligată să evite eventualele conflicte între titularii de licențe, stabilind reguli speciale.

[Art.28 al.6) modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Capitolul VI

RAPORTURILE JURIDICE DINTRE PARTICIPANȚII LA PIAȚA DE GAZE

Articolul 29. Raporturile juridice

(1) Raporturile juridice dintre participanții la piața de gaze, stabilită de Agenție ca fiind necompetitivă, se reglementează prin regulamente elaborate și aprobate de Agenție.

(2) Raporturile juridice dintre furnizori și cumpărători pe piața de gaze, stabilită de Agenție ca fiind competitivă, se reglementează prin clauzele contractului încheiat între părți.

Articolul 30. Contractul de furnizare a gazelor

(1) Furnizarea de gaze se efectuează numai în bază de contract încheiat între furnizor și consumator. Contractul stipulează termenele de valabilitate, cazurile de suspendare sau delimitare a efectului contractului, precum și responsabilitățile furnizorului și consumatorului de gaze.

[Art.30 al.1) modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(2) Clauzele contractuale pot fi detaliate și completate în anexe și în alte acte adiționale.

(3) Consumatorul poate încheia contract individual de furnizare a gazului cu oricare furnizor, inclusiv din străinătate.

(4) Cererile consumatorilor privind achiziționarea de gaze și modificarea contractelor deja încheiate se examinează și se satisfac de titularul de licență în măsura posibilităților sale tehnice.

Articolul 31. Efectele încheierii contractului privind furnizarea de gaze

(1) Furnizorul este obligat să asigure continuitatea aprovizionării cu gaze la parametrii prevăzuți de standarde și în conformitate cu clauzele contractuale.

(2) Instalațiile de utilizare nu trebuie să pună în pericol viața și sănătatea oamenilor, să prejudicieze proprietatea, să provoace deranjamente în funcționarea normală a rețelei de gaze, precum și destabilizări în aprovizionarea cu gaze a altor consumatori.

Articolul 32. Suspendări și limitări în aprovizionarecu gaze

(1) Întreprinderea de gaze este în drept să suspende aprovizionarea cu gaze pentru o perioadă de timp cât mai scurtă în cazul când sînt puse în pericol viața și sănătatea oamenilor, când apare pericolul prejudicierii proprietății, când nu se respectă regimurile de consum stabilite, când se încalcă regimul de funcționare a rețelelor de gaze, precum și în legătură cu efectuarea de racordări, în legătură cu alte operațiuni care nu pot fi executate în alt mod sau în legătură cu unele avarii ori cu lichidarea consecințelor lor.

(2) Întreprinderea de gaze avizează din timp consumatorul despre data și durata suspendării aprovizionării cu gaze, excepție făcînd situațiile excepționale.

(3) Întreprinderea de gaze este în drept să limiteze sau să suspende aprovizionarea cu gaze în caz de criză de combustibil, survenită la scară națională, sau în legătură cu unele interese ce țin de apărarea națională.

(4) Întreprinderea de gaze nu repară prejudiciile cauzate de ea prin limitarea și suspendarea aprovizionării cu gaze în condițiile prevăzute la alin.(3), dacă acțiunile sale s-au conformat prevederilor alin.(1) și (2).

(5) Unitățile transportatoare și cele de distribuție sînt în drept să limiteze sau să suspende furnizarea de gaze dacă consumatorul sau titularul de licență nu respectă clauzele contractuale.

Articolul 33. Evidența consumului de gaze și plata pentru gaze

(1) Titularii de licențe pentru transport și pentru distribuție de gaze sînt responsabili de instalarea, exploatarea, deservirea și verificarea periodică a echipamentelor de măsurare ale consumatorilor racordați la rețelele lor.

(2) Titularii de licențe pentru transport și pentru distribuția de gaze sînt responsabili de procurarea, instalarea, verificarea, exploatarea, deservirea și verificarea primară și periodică a echipamentelor de măsurare a consumului de gaze al consumatorilor racordați la rețelele lor. La fel, titularii de licențe pentru transportul și pentru distribuția de gaze țin evidența lor, utilizînd numai echipamente de măsurare verificate metrologic, ale căror tipuri sînt incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova.

[Art.33 al.2) în redacția LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(3) Consumatorul:

a) suportă cheltuielile pentru racordare și pentru reconectare;

[Art.33 al.3), lit.a) modificată prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

b) achită, în corespundere cu indicațiile echipamentului de măsurare și clauzele contractuale, costul gazelor consumate.

c) achită consumul de gaze, calculat prin aplicarea sistemului paușal, în cazul constatării încălcării de către consumator a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a consumului de gaze. Calculul consumului de gaze în aceste circumstanțe se efectuează în conformitate cu prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor

[Art.33 al.3), lit.c) introdusă prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(4) Părțile care au încheiat contractul de furnizare a gazului pot iniția verificarea metrologică de expertiză a echipamentelor de măsurare în cazul în care una dintre părți are reclamații. Dacă reclamația se confirmă, se fac recalculări, iar dacă nu se confirmă, cheltuielile de verificare le suportă reclamantul.

[Art.33 al.4) modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Capitolul VII REGLEMENTAREA TARIFELOR LA GAZE

Articolul 34. Tarifele la gaze și pentru prestarea serviciilor auxiliare

[Art.34 titlul modificat prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

(1) Tarifele reglementate la gaze se calculează și se aplică de către titularii de licențe respective conform unei metodologii prestabilite.

(2) Metodologia calculării și aplicării tarifelor reglementate la gaze se elaborează și se aprobă de către Agenție, în modul stabilit, pentru anumite perioade de timp.

(3) Metodologia calculării și aplicării tarifelor reglementate la gaze include modul de calculare:

- a) a costului serviciilor;
- b) a cheltuielilor aferente exploataării eficiente și dezvoltării întreprinderilor de gaze;
- c) a cheltuielilor aferente îndeplinirii cerințelor de protecție a mediului;
- d) a mărimii profitului necesar titularului de licență pentru continuarea activității sale.

(4) Metodologia calculării și aplicării tarifelor reglementate la gaze trebuie să țină cont de politica statului în domeniul energetic, inclusiv de politica privind importul, exportul și tranzitul de gaze, și să asigure aprovizionarea fiabilă a consumatorilor cu gaze la cheltuieli minime și utilizarea eficientă a capacităților de producție.

(5) Titularii de licențe sînt obligați să prezinte Agenției informațiile necesare acestora în activitatea de supraveghere a corectitudinii evidenței cheltuielilor efective și a calculării tarifelor reglementate.

(6) Stabilirea, aprobarea și revizuirea prețurilor la serviciile auxiliare prestate de către titularii de licențe se efectuează conform metodologiei aprobate de Agenție.

[Art.34 al.6) introdus prin LP280-XVI din 14.12.07, MO94-96/30.05.08 art.349]

Capitolul VIII
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 35. Soluționarea litigiilor

Litigiile dintre participanții la piața de gaze se soluționează în instanță de judecată, excepție făcând cazurile stipulate la art.12 alin.(2).

Articolul 36. Dispoziții finale

(1) Agenția este în drept, în decursul unui an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, să facă modificări în licență fără acordul titularului ei dacă modificările se fac pentru apărarea intereselor consumatorilor.

(2) Guvernul, în termen de două luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

**PREȘEDINTELE
PARLAMENTULUI**

Dumitru DIACOV

Chișinău, 17 septembrie 1998.
Nr. 136-XIV.